

Zout op mijn lippen

Zout op mijn lippen

Een verhaal over zwijgen, breken en blijven

A. Van Andel

Schrijver: A. van Andel
Coverontwerp: A. van Andel
ISBN:9789465382593
© A. van Andel

Voorwoord

Dit boek is geen aanklacht. En het is geen verantwoording.

Het is een verhaal over wat er gebeurt als je leert zwijgen voordat je leert kiezen. Over hoe liefde soms voelt als iets wat je moet verdienen. Over hoe vrijheid lonkt, maar niet altijd beschermt.

Zout op mijn Lippen begon niet als een boek. Het begon als herinneringen die zich bleven aandienen. Momenten die zich vastzetten in mijn lichaam: een eerste kus aan zee, stilte aan een keukentafel, een koffer die vaker werd ingepakt dan uitgepakt, woorden die niet werden gezegd maar wel alles bepaalden. Ik heb dit geschreven voor het meisje dat ik was. Voor de vrouw die ik werd. En voor iedereen die zichzelf herkent in het aanpassen, het wachten, het hopen dat het vanzelf anders wordt.

Dit verhaal gaat over eilanden, maar nog meer over innerlijke landschappen. Over hoe je jezelf kunt kwijtraken zonder het door te hebben. En over hoe je jezelf ook weer kunt terugvinden niet ineens, niet perfect, maar stap voor stap. Sommige hoofdstukken zijn licht. Andere doen pijn. Niet omdat ze bedoeld zijn om te choqueren, maar omdat waarheid soms schuurt. Ik heb niets mooier gemaakt dan het was, en niets zwaarder dan het voelde.

Als je dit leest en ergens denkt: dit ken ik, dan is dit boek ook een beetje van jou. En als je het leest en denkt: dit begrijp ik niet helemaal, hoop ik dat het je iets laat voelen.

Dit is geen verhaal over slachtofferschap. Het is een verhaal over overleven, leren, en uiteindelijk: kiezen.

Met zout op mijn lippen van de zee, van tranen, en van alles wat mij heeft geleerd te voelen.

Voor het Eerst Vrij

Voor de allereerste keer verbrak ik de onzichtbare navelstreng; al was het maar voor twee weken, ik ontsnapte aan de constante echo van mijn moeders stem. Een stem die me als een harnas insnoerde in een verstikkende interpretatie van de Hindoestaanse cultuur, waar 'traditie' vaak slechts een synoniem was voor controle en gehoorzaamheid.

Toen het vliegtuig door de wolken sneed, liet ik de dwingende blauwdruk van wie ik volgens haar moest zijn ver onder mij. Ik vluchtte weg van de muren van Nederland, maar vooral weg van de versie van mezelf die ik had geleerd te spelen: het meisje dat haar eigen licht doofde om anderen niet te verblinden.

De zon hing laag boven de zee, alsof ze haar geheimen in het water wilde verbergen. Ik was zeventien, vrijer dan ik ooit was geweest, met zout op mijn huid en dromen die groter waren dan mijn angst.

Mallorca was geen zorgeloze vakantie, maar een rauwe vuurdoop in een universum dat mij niet langer als 'dochter van' zag. Voor mijn opleiding Tourism & Business Management had ik voor mijn stageopdracht de specialisatie reisleiding gekozen met maar één brandend doel: de kans grijpen om naar dit eiland te vertrekken. Die twee weken training waren mijn gouden ticket naar de vrijheid, een manier om extra studiepunten te verzilveren terwijl ik de ketenen van thuis van me afwierp.

Ver weg van de verstikkende tradities en de ijzeren wetten van mijn moeders regime, werd ik in een wereld gesmeten waar alleen mijn eigen inzet telde. De dagen waren meedogenloos; geregeerd door een strakke discipline, uitputtende schema's en de constante druk om aan de professionele verwachtingen te voldoen. Maar er school een

bevrijdende ironie in die uitputting: de keiharde structuur van de reisleiding voelde vederlicht vergeleken met de psychologische gevangenis van mijn ouderlijk huis.

In Nederland werd ik begrensd door wat anderen van mij vonden; hier werd ik uitgedaagd door wat ik zelf kon bereiken. Mijn lichaam was gesloopt, mijn hoofd tolde van de nieuwe indrukken, maar elke vezel in mijn lijf pulseerde van een elektrische energie. Ik was tot op het bot vermoeid, maar voor de allereerste keer in mijn zeventien jaar voelde ik me niet langer een schim die toestemming moest vragen om te ademen. Ik was eindelijk, glorieus en pijnlijk levend.

Na een slopende dag vol discipline barstte de avond open. We gingen uit. Clubben. Alleen al het uitspreken van dat woord voelde als een verboden ritueel, een heilige zonde. Mijn vriendinnen gingen weleens naar de disco en vroegen weleens of ik meeging, maar ik moest ze altijd teleurstellen, ik mocht nooit van mijn moeder mee, het alleen al aan haar vragen heerste de doodsstraf op.

In mijn kinderjaren heb ik zelfs geen verjaardag van een klasgenootje of vriendinnetje mogen bijwonen. Ik werd altijd uitgenodigd maar ik moest altijd een excuus verzinnen waarom ik niet kon gaan. Ik vond dit verschrikkelijk en was er erg verdrietig om. Op een gegeven moment werd ik ook niet meer uitgenodigd, omdat ik toch nooit naar een kinderfeestje ging.

Ik was zeventien en had nog nooit de drempel van een discotheek overschreden, maar toen ik die wereld binnenstapte, werd alles wat ik wist weggevaagd. Binnen was de lucht dik van elektriciteit en adrenaline. De muziek was geen geluid meer, maar een fysieke kracht; de bas bonkte zo meedogenloos hard tegen mijn borstkas dat mijn eigen gedachten simpelweg werden verpulverd. Het licht was een psychotische dans van flitsen aan, uit, aan precies op de rauwe beat die de controle over mijn ledematen overnam. Mijn lichaam bewoog instinctief, bevrijd van de ijzeren ketenen van het 'moeten'. Ik hoefde niet langer na te denken, niet langer te pleasen. Ik hoefde alleen maar te zijn.

Mijn eerste biertje smaakte naar bittere rebellie en vloeibare vrijheid. Daarna bracht Isabelle m'n kamergenootje een shotje: scherp, brandend als vloeibaar vuur in mijn keel, een gevaarlijke sensatie die mijn zintuigen op scherp zette. Ik lachte om niets, een bevrijdende lach die uit de diepste kelders van mijn ziel kwam. Ik danste zonder plan, een wilde choreografie van pure ontlading, en sjanste met de wereld om me heen zonder dat ik de regels van het spel kende. Ik wist niet eens dat wat ik deed flirten was; ik voelde alleen de ongefilterde, allesverzengende vreugde van het moment. De muziek zwol aan tot de muren zelf leken te ademen en mee te golven op de extase van de nacht. Kleuren explodeerden in mijn gezichtsveld, een caleidoscoop die versmolt met de hartslag van de stad. Zonder schaamte, zonder remmingen, liet ik me meesleuren. Mijn hoofd was stil, maar mijn lichaam was eindelijk ontwaakt en kende een taal die ik mezelf nooit had durven toestaan.

In het hart van de kolkende massa voelde ik het plotseling: een blik die als een elektrische schok door de muziek en de hitte sneed. Geen vluchtig voorbijgaan, maar een blik die bleef haken en de tijd deed stilstaan. Ik keek op en werd gevangen door zijn ogen. Het was Lucas. Lucas een leuke, spontane donkerblonde jongen uit Brabant die ook de training volgde.

Hij stond daar, een silhouet dat balanceerde op de rand van licht en duisternis, half geabsorbeerd door de flitsende schaduwen van de club. Hij glimlachte niet direct met zijn mond, maar zijn ogen spraken boekdelen. Hij keek niet naar mij, hij keek door mij heen. Midden in die oorverdovende chaos, tussen de honderden bewegende lichamen en de versplinterende beats, voelde het alsof hij een cirkel om ons heen trok. In zijn blik bestond de rest van de wereld niet meer; er was alleen nog de rauwe, trillende verbinding tussen hem en mij. Voor het eerst in mijn leven werd ik niet bekeken om beoordeeld te worden, maar echt gezien om wie ik was.

Mijn hart sloeg een slag over, een heftige schok die de dreunende bas van de club even overstemde. Hij kwam op me af met een tergende, bijna roofdierachtige kalmte geen haast, geen twijfel, alsof hij in de sterren geschreven zag dat ik nergens heen zou gaan. De ruimte tussen ons kromp ineen terwijl de wereld om ons heen in een waas van flitslichten verdween.

Toen hij eindelijk vlak voor me stond, verbrak hij de stilte niet met woorden. Hij liet de muziek het werk doen. Zonder een spoor van ongemak begon hij mee te bewegen op de beat, zijn ogen onafgebroken op de mijne gericht. Eerst hield hij een kleine, elektrische afstand, een soort onzichtbaar niemandsland waar de spanning tussen ons bijna tastbaar werd. Het was een zinderend spel van aantrekken en afstoten, een rituele dans waarin we elkaar aftastten zonder elkaar aan te raken. In die paar centimeter tussen onze lichamen trilde de belofte van iets totaal nieuws, iets wat ik nog nooit eerder had durven voelen.

Onze bewegingen versmolten moeiteloos, een instinctieve choreografie waarin we elkaar vonden zonder woorden. We dansten in een magnetisch veld; dichtbij, maar zonder elkaar volledig aan te raken. Nog niet. Elke lach die we deelden, elke draai die we maakten, voelde als een kleine overwinning op de zwaartekracht van mijn verleden. We verloren het ritme in de extase van het moment, om het direct weer terug te vinden in elkaars ogen.

De wereld buiten de club was opgehouden te bestaan. Uren werden vloeibaar en smolten weg tot minuten in de zinderende hitte van de dansvloer. De club werd een kolkende massa van lichamen, maar mijn zintuigen waren alleen nog afgestemd op hem. Af en toe was er die elektrische ontlading: onze vingertoppen die elkaar schampten, een vluchtige aanraking van een schouder of een heup. Het waren minuscule gebaren, maar ze sloegen in als bommen in mijn maag.